

Výchovní poradci

2023

JUDr. Hana Poláková

Osnova

- Právní úprava zásad a cílů vzdělávání
- Společné vzdělávání
- Práva a povinnosti účastníků vzdělávání
- Výchovná opatření
- Poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních
- Pracovněprávní postavení výchovného poradce

Základní právní úprava

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

§ 2 ŠZ – Zásady vzdělávání

- a) rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana,
- b) zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce,
- c) vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání,
- d) bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí,
- e) svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání,
- f) zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod,
- g) hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy,
- h) možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání.

Cíle vzdělávání

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

- Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou. (§ 2 odst. 3)
- Ve školách a školských zařízeních zajišťují vzdělávání pedagogičtí pracovníci. (§ 7 odst. 7)

Společné vzdělávání

Právní úprava

- Školský zákon - § 16 a následující
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Definice

- Osoba se speciálními vzdělávacími potřebami
  - osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.
- Podpůrné opatření
  - se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta.

Právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření

- a) Poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení,
- b) úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,
- c) úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob^{11a}), Braillova písmo a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- e) úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- g) využití asistenta pedagoga,
- h) využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů, nebo
- i) poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Stupně podpůrných opatření

- Pět stupňů podpůrných opatření podle náročnosti
  - organizační,
  - pedagogické a
  - finanční.
- Podpůrná opatření různých druhů nebo stupňů lze kombinovat.
- Podpůrná opatření vyššího stupně lze použít, shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, žáka nebo studenta nebo k průběhu a výsledkům poskytování dosavadních podpůrných opatření by podpůrná opatření nižšího stupně nepostačovala k naplňování vzdělávacích možností dítěte, žáka nebo studenta a k uplatnění jeho práva na vzdělávání.

Použití podpůrných opatření

- Podpůrná opatření prvního stupně
  - uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení ŠPZ
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně
  - pouze s doporučením ŠPZ
  - předchozí písemný informovaný souhlas zletilého žáka, studenta nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka
  - použití jiného než doporučeného podpůrného opatření stejného stupně
    - projednání s příslušným ŠPZ
    - předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka studenta nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka
    - pokud to neodporuje zájmu dítěte, žáka nebo studenta

Ukončení podpory

- Podpůrné opatření druhého až pátého stupně přestane škola nebo školské zařízení poskytovat
  - po projednání se zletilým žákem, studentem nebo zákonným zástupcem dítěte nebo žáka
  - z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné

Podpora neslyšících a hluchoslepých

- Vzdělávání v komunikačním systému neslyšících a hluchoslepých osob, který odpovídá potřebám dítěte, žáka nebo studenta.
- Žákům a studentům vzdělávaným v českém znakovém jazyce se souběžně poskytuje vzdělávání také v psaném českém jazyce, přičemž znalost českého jazyka si tito žáci a studenti osvojují metodami používanými při výuce českého jazyka jako cizího jazyka.
- Využití tlumočnicka českého znakového jazyka (osoba, která prokáže vzdělání, nebo praxi a vzdělání, jimiž získala znalost českého znakového jazyka na úrovni rodilého mluvčího a tlumočnické dovednosti na úrovni umožňující plnohodnotné vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta).
- Prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace.

Školy, třídy, oddělení, studijní skupiny pro žáky se SVP

- Pro děti, žáky a studenty
  - s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením,
  - se závažnými vadami řeči,
  - se závažnými vývojovými poruchami učení,
  - se závažnými vývojovými poruchami chování,
  - se souběžným postižením více vadami nebo autismem.
- PODMÍNKA
  - Shledá-li ŠPZ, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, žáka nebo studenta nebo k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jeho vzdělávacích možností a k uplatnění jeho práva na vzdělávání;
  - Písemná žádost zletilého žáka nebo studenta nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka;
  - Doporučení ŠPZ;
  - Soulad tohoto postupu se zájmem dítěte, žáka nebo studenta.

Udělování souhlasů

- Souhlas ke zřízení třídy, oddělení nebo studijní skupiny
  - MŠMT u škol zřizovaných ministerstvem nebo registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy
  - Krajský úřad v případě ostatních škol

Obecné zásady aplikace předpisů pro společné vzdělávání

- Dbát, aby postupy byly v souladu s nejlepším zájmem žáka
- Přihlíží se ke všem vyjádřením žáka v záležitostech týkajících se jeho vzdělávání s ohledem na jeho věk a stupeň vývoje
- Žákovi se poskytují dostatečné a vyčerpávající informace pro vytvoření názoru
- Veškerá sdělení upravená touto vyhláškou jsou poskytována žákovi nebo ZZ srozumitelným způsobem

Použití podpůrných opatření prvního stupně

- První stupeň – minimální úprava metod, organizace a hodnocení vzdělávání
- není normovaná finanční náročnost
- U žáka se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu
- Použití není podmíněno doporučením ŠPZ
- Pokud nepostačuje – doporučí škola využití pomoci ŠPZ

Použití podpůrných opatření vyššího stupně

- Doporučení školského poradenského zařízení
- Informovaný souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka
- Poskytují se samostatně nebo v kombinaci druhů a stupňů – konkrétní druh pouze v jednom stupni
- Členění do stupňů, pravidla pro použití a normovaná finanční náročnost – příloha č. 1 vyhlášky

Zvláštní ustanovení o některých podpůrných opatřeních

- IVP
- Pedagogická intervence
- Asistent pedagoga
- Podpůrná opatření žákovi používajícímu jiný komunikační systém než mluvenou řeč
- Tlumočnick českého znakového jazyka
- Přepisovatel pro neslyšící
- Působení dalších osob poskytujících podporu

Individuální vzdělávací plán

- IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka.
- IVP se zpracovává na základě doporučení ŠPZ.
- IVP plán ŠPZ zpravidla nedoporučuje, pokud jsou všechny informace podstatné pro vzdělávání žáka uvedeny v doporučení podle § 15.
- IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Obsah IVP

- Údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
- Identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka
- Informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka
- Informace o časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání
- Informace o úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka
- Informace o případné úpravě očekávaných výstupů vzdělávání žáka
- Jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka

Povinnosti školy v souvislosti IVP

- IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka
- Zpracování a provádění IVP zajišťuje škola
- IVP se zpracovává ve spolupráci se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý
- Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.
- Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka

Povinnosti ŠPZ v souvislosti s IVP

- ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.
- V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Pedagogická intervence

- Slouží zejména
  - k podpoře vzdělávání žáka se SVP ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání,
  - ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a
  - k rozvoji učebního stylu žáka.
- Poskytuje ji ZŠ, ŠD, ŠK nebo SŠ.
- Pedagogická intervence se poskytuje jako podpůrné opatření prvního stupně.
- Pedagogickou intervencí souběžně využívá více žáků, je-li to možné a vhodné.

Asistent pedagoga

- AP poskytuje podporu jinému PP při vzdělávání žáka či žáků se SVP v rozsahu podpůrného opatření.
- AP pomáhá jinému PP při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb.
- AP pracuje podle potřeby s žáky třídy, oddělení nebo studijní skupiny podle pokynů jiného PP a ve spolupráci s ním.

AP podle § 5 odst. 3 - vykonává

- přímou pedagogickou činnost při vzdělávání a výchově podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků a práce související s touto přímou pedagogickou činností,
- podporu žáka v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žák je přitom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti,
- výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí.

AP podle § 5 odst. 4 – vykonává

- pomocné výchovné práce zaměřené na podporu pedagoga zvláště při práci se skupinou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomocné organizační činnosti při vzdělávání skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomoc při adaptaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na školní prostředí,
- pomoc při komunikaci se žáky, zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází,
- nezbytnou pomoc žákům při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde škola v souladu se zápisem do školského rejstříku uskutečňuje vzdělávání nebo školské služby,
- pomocné výchovné práce spojené s nácvikem sociálních kompetencí žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Kvalifikační předpoklad, NFN AP

- § 5 odst. 3 vyhlášky - § 20 odst. 1 zákona o PP
  - Minimálně SV s MZ + studium pro asistenty pedagoga
  - 8. platová třída, 5. platový stupeň
- § 5 odst. 4 vyhlášky - § 20 odst. 2. zákona o PP
  - Minimálně ZV + studium pro asistenty pedagoga
  - 5. platová třída, 5. platový stupeň

Úvazek AP (přímá a nepřímá činnost)

úvazek	přímá PČ	nepřímá PČ
0,25	9	1
0,3889	14	1,556
0,5	18	2
0,6389	23	2,556
0,75	27	3
0,8889	32	3,556
1	36	4

PPČ asistenta pedagoga

- Asistent pedagoga 36 h týdně
- Asistent pedagoga podpůrné opatření
32-36 h týdně
- Přejídné ustanovení – do 31.8.2021 lze doporučovat AP v rozsahu 20-40 hodin týdně

PHmax na AP

- ZŠ a SŠ
  - PHmax v příloze č. 2 nařízení vlády č. 123/2018 Sb.
- Přípravný stupeň ZŠ speciální
  - 20 hodin týdně na třídu se 4 a více žáky
- MŠ
  - 36 hodin týdně na třídu při délce provozu 8 hodin a více (poměrné krácení při kratší době provozu)
- ŠD
  - 15 hodin týdně na 1 oddělení

Poskytování podpurných opatření osobám používajícím jiný komunikační systém než mluvenou řeč

- Použití komunikačního systému, který odpovídá potřebám žáka a se kterým má zkušenost
- Vzdělávání v českém znakovém jazyce – souběžné vzdělávání v psaném českém jazyce – využití metod používaných při výuce českého jazyka jako cizího jazyka
- Výstupy z naukových předmětů jsou žákům, kteří jsou vzděláváni v českém znakovém jazyce, stanovovány v českém znakovém jazyce a psané češtině

Tlumočník do českého znakového jazyka

- Provádí přesný překlad obsahu sdělení formou, která je jasná a srozumitelná neslyšícímu žákovi, a v komunikačním systému, který si žák zvolil
- Využíván po celou dobu poskytování vzdělávání
- Rozsah působení tlumočnicka – určí ŠPZ s ohledem na naplnění vzdělávacích potřeb žáka a komunikační systém, který žák upřednostňuje
- Je-li to možné – tlumočí i více žákům
- Využití i při činnostech mimo školu a v rámci poskytování školských služeb

Přepisovatel pro neslyšící

- Žák upřednostňuje mluvený český jazyk s oporou v psaném textu
- Převádění mluvené řeči do písemné podoby v reálném čase
- Je-li to možné – využívá tuto činnost i více žáků

Působení dalších osob poskytujících podporu

- Umožní se na základě vyjádření ŠPZ
- Poskytují žákovi se SVP podporu podle jiných právních předpisů **(zejména osobní asistent)**
- **Stanovisko MPSV – osobní asistent slouží pouze jako doprovod do a ze školy!!!!!!!**

Postup při poskytování podpůrného opatření I. stupně

- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
- Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně.
- Škola může zpracovat plán pedagogické podpory, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu, zejména v situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání.

Postup před přiznáním podpůrného opatření II. - V. stupně

- Povinnosti školy
  - Určit PP odpovědného za spolupráci se ŠPZ (konkrétně k žákovi)
  - Předat plán pedagogické podpory (informace) ŠPZ
  - Součinnost se ŠPZ při doporučení konkrétních podpůrných opatření (personální a materiální podmínky školy)
  - Na výzvu ŠPZ doložit podklady
  - V případě neposkytnutí součinnosti ZZ žáka – postupovat podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

Postup před přiznáním podpůrného opatření II. - V. stupně

- Povinnosti ŠPZ
  - Posoudit speciální vzdělávací potřeby žáka (přihlédnout k aktuálnímu zdravotnímu stavu)
  - Doporučit přednostně pomůcky, kterými škola disponuje
  - Návrh doporučení podpůrných opatření projednat se školou, žákem nebo ZZ nezletilého žáka – přihlédnout k jejich vyjádření

Poradenská pomoc ŠPZ

- Poskytnutí poradenských služeb na základě
  - Žádosti dítěte, žáka, studenta, zákonného zástupce
  - Rozhodnutí orgánu veřejné moci
  - Doporučení školy, školského zařízení zákonnému zástupci vyhledat pomoc

Spolupráce školy se ŠPZ, zřizovatelem, lékařem, orgánem sociálně právní-ochrany dětí před přiznáním podpůrného opatření

Výstupy ŠPZ

- **Zpráva**
  - Skutečnosti podstatné pro doporučení podpůrných opatření
- **Doporučení**
  - Závěry vyšetření a podpůrná opatření 1. až 5. stupně, včetně kombinací a variant podpůrných opatření, způsobu a pravidel jejich použití při vzdělávání

Adresáti výstupů ŠPZ

- Zpráva a doporučení – tomu, komu je poskytována poradenská pomoc
- Doporučení
  - Škole, školskému zařízení
  - Orgánu veřejné moci, který uložil povinnost využít poradenskou pomoc
  - Orgánu sociálně právní ochrany, který neuložil – pouze na písemné vyžádání

Co ŠPZ posuzuje (§ 11 vyhlášky)

- Charakter obtíží žáka – jaký mají dopad na vzdělávání
- Vychází ze spec.ped. nebo psychologické diagnostiky
- Informace o dosavadním průběhu vzdělávání
- Údaje o dosavadní spolupráci se ŠPZ
- Informace od žáka, ZZ nezletilého žáka
- Podmínky školy, ve které probíhá vzdělávání
- Posouzení zdravotního stavu poskytovatelem zdravotních služeb nebo jiným odborníkem (ne starší 6 měsíců)

Zpráva a doporučení – společná ustanovení

- ŠPZ
  - Vydá zprávu a doporučení do 30 dnů ode skončení posuzování, nejpozději do 3 měsíců od přijetí žádosti (prodlužuje se o dobu nezbytnou k obstarání posouzení podstatných skutečností jiným odborníkem)
  - Informuje žáka nebo ZZ nezletilého žáka o obsahu
  - Poučí o možnosti podat žádost o revizi (§16b ŠZ)
- Žák, ZZ nezletilého žáka potvrzuje svým podpisem – **podepisuje ve škole**
  - Zpráva včetně doporučení s ním byla projednána
  - Porozuměl obsahu a zvoleným podpůrným opatřením
  - Byl poučen o těchto skutečnostech

Pochybnosti § 16a ŠZ

- Postupuje škola v souladu s doporučeními?
  - Návrh řediteli školy na projednání za účasti zaměstnance ŠPZ
  - Povinnost ředitele svolat jednání bez zbytečného odkladu

Není tím dotčeno právo dát podnět ČŠI

Revize - § 16b ŠZ

- Žádost dává dítě, žák, student nebo zákonný zástupce, škola, orgán veřejné moci, který nařídil využití poradenské pomoci, ČŠI
- Do 30 dnů ode dne, kdy obdržel zprávu nebo doporučení
- Právnícká osoba zřízená a pověřená MŠMT

Postup při revizi

- Posouzení žádosti
- Posouzení zprávy nebo doporučení
- Je-li to nutné, prověří se souhlasem vzdělávací potřeby – v místě sídla ŠPZ, které zprávu a doporučení vydalo
- Do 60 dnů od doručení vydá revizní zprávu (může nahradit revidovanou zprávu a doporučení)
- Zaslání dítěti, žákovi, studentovi, zákonnému zástupci, ŠPZ, škole, školskému zařízení, orgánu sociálně právní ochrany

Poskytování podpůrných opatření II. – V. stupně

- Bezodkladně po obdržení doporučení a udělení písemného informovaného souhlasu žáka nebo ZZ žáka
- Nelze-li bezodkladně – jiné podpůrné opatření stejného stupně
  - Projednání se ŠPZ
  - Informovaný souhlas žáka, ZZ nezletilého žáka
- Není-li poskytnuto do 4 měsíců – škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ
- Průběžné vyhodnocování poskytování (ŠPZ nejdéle do 1 roku od vydání doporučení)
- Nedostačující podpůrná opatření, nebo nejsou potřebná – bezodkladné doporučení školy k využití služeb ŠPZ – ŠPZ vydá nové doporučení

Informovaný souhlas - obsah

- Výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření
- Informace o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření
- Informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření mohou nastat
- Podpis žáka nebo ZZ nezletilého žáka stvrzující, že informacím o důsledcích a organizačních změnách rozuměl
- Používá škola i školské poradenské zařízení

Organizace vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními

- Nejvýše 5 žáků s podpůrnými opatřeními II. – V. stupně ve třídě, oddělení, studijní skupině
- Počet žáků se SVP nesmí přesáhnout 1/3 žáků ve třídě, oddělení, studijní skupině
- Omezení neplatí u školy, kde platí právo přednostního přijetí do MŠ nebo ZŠ, dále u SŠ, konzervatoře nebo VOŠ
- Nejvýše 3 PP souběžně ve třídě, oddělení studijní skupině
- Nejvýše 4 žáci podle §16 odst. 9 – omezení neplatí pro školy, kde platí právo přednostního přijetí do MŠ nebo ZŠ, dále u SŠ, konzervatoře nebo VOŠ

Pravidla pro vzdělávání (§ 16/9 ŠZ)

- Povaha SVP nebo poskytování podpůrných opatření v běžné škole selhává, nedostačuje – doporučení ŠPZ k zařazení do školy zřízené podle 16/9 ŠZ
- Třídy, oddělení studijní skupiny podle druhu postižení – jiné postižení nesmí přesáhnout $\frac{1}{4}$ nejvyššího počtu žáků podle § 25 (14 žáků, 6 žáků)
- MŠ a SŠ, konzervatoř, VOŠ – různé druhy postižení bez limitů
- Ve škole, třídě, oddělení, studijní skupině podle § 16/9 nelze vzdělávat žáka bez mentálního postižení

Zařazování žáků do škol, oddělení nebo studijní skupiny podle § 16/9 ŠZ

- Písemná žádost žáka, ZZ žáka
- Doporučení ŠPZ – obsahuje odůvodnění doporučení
  - Je platné
    - po dobu v něm stanovenou,
    - nejvýše po dobu 2 let, přičemž v odůvodněných případech lze stanovit platnost až 4 roky. V případě doporučení zařazení žáka do školy nebo třídy pro žáky s lehkým mentálním postižením je první doporučení platné nejvýše po dobu 1 roku a dále pak nejvýše po dobu 2 let. Doložit, že je v souladu se zájmem žáka

Informace škole žákovi, ZZ při podání žádosti o zařazení nejpozději do 7 dnů od projevení zájmu

- Organizace vzdělávání, rozdíly ve srovnání se stávajícím vzděláváním a souvisejících organizačních změnách
- Struktura ŠVP a skladba předmětů včetně předmětů speciálně pedagogické péče
- Možnosti školy zabezpečit poskytování podpůrných opatření doporučených pro vzdělávání žáka
- Dopady vzdělávání ve škole, třídě, oddělení, studijní skupině podle § 16/9 na možnosti rozvoje vzdělávacího potenciálu žáka
- Možnosti dalšího vzdělávání a profesního uplatnění

Příloha žádosti o přijetí (§ 16/9 ŠZ)

- Písemné vyhotovení poučení – obsahuje informace poskytnuté školou
- Podpis žáka nebo ZZ žáka stvrzující, že uvedeným informacím porozuměl
- Doporučení ŠPZ ke vzdělávání podle § 16/9 ŠZ

Převedení žáka do VP ZŠ speciální

- Doporučení ŠPZ – platnost nejdéle po dobu v něm stanovenou, nejvýše po dobu 2 let, přičemž v odůvodněných případech lze stanovit platnost až 4 roky.
- ŠPZ informuje
  - o rozdílech ve VP
  - o očekávaných výstupech a jejich dopadech na možnost dalšího vzdělávání a profesního uplatnění
- Škola informuje
  - o rozdílech ve VP
  - o očekávaných výsledcích vzdělávání a o dopadech na možnost dalšího vzdělávání a profesního uplatnění
- Písemný informovaný souhlas žáka, ZZ žáka
  - obsahuje písemné vyhotovení poučení s informacemi školy, podpisem stvrzuje, že informacím rozuměl

Přezkoumání podmínek (§ 16/9 ŠZ)

- Odovídá vzdělávání speciálně vzdělávacím potřebám žáka?
- Vyhodnocení se provádí nejpozději do 1 roku po zařazení nebo převedení žáka
- Další vyhodnocení se provádí nejpozději do 2 let od předešlého vyhodnocení, přičemž v odůvodněných případech lze vyhodnocení provést až do 4 let od předešlého vyhodnocení.
- Významná změna speciální vzdělávacích potřeb – ŠPZ přezkoumá a doporučí zejména přeřazení do běžné školy nebo jiného vzdělávacího programu
- Přeřazení do běžné školy – ŘŠ zařadí žáka do ročníku, který odpovídá dosaženým znalostem a dovednostem žáka, s přihlédnutím k jeho věku

Organizace vzdělávání (§ 16/9 ŠZ)

- MŠ – nejvýše 3 hodiny denně speciálně pedagogické péče
- ZŠ první stupeň – nejvýše 5 vyučovacích hodin v dopoledním a 5 vyučovacích hodin v odpoledním vyučování
- ZŠ druhý stupeň – nejvýše 6 vyučovacích hodin v dopoledním a 6 vyučovacích hodin v odpoledním vyučování
- Ve třídě, oddělení, studijní skupině i žáci více ročníků, prvního i druhého stupně

Počty žáků (§ 16/9 ŠZ)

- Ve třídě, oddělení, studijní skupině – 6-14 žáků, popřípadě 4-6 žáků (pokud to nepostačuje k naplňování potřeb)
- Odborný výcvik na SŠ §16/9 ŠZ (nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání) – v ostatních případech při praktickém vyučování 7 žáků
- Škola podle § 16/9 ŠZ nejméně 10 žáků

Péče o bezpečnost a zdraví žáků (§ 16/9 ŠZ)

- Koupání a plavecký výcvik
  - 4 žáci/1PP,
  - popřípadě individuální výuka
- Lyžařský výcvik
  - 8 žáků/1PP
  - 6 žáků/1PP – žák slabozraký, žák s tělesným postižením
  - 1 žák/1PP – žák nevidomý
- Další svéprávný zaměstnanec školy přesahuje-li počet žáků při akci mimo školu počet žáků stanovený pro třídu nebo skupinu

Vzdělávání nadaných žáků

§ 17 ŠZ

- Povinnost školy vytvářet podmínky pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů
- Rozšířená výuka některých předmětů nebo skupin předmětů.
- Třídám se sportovním zaměřením nebo žákům a studentům vykonávajícím sportovní přípravu může ředitel školy odlišně upravit organizaci vzdělávání
- Přeřazení žáka na žádost a doporučení ŠPZ a registrujícího lékaře do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku

Definice - vyhláška

- Nadaný žák
  - Jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech
- Mimořádně nadaný žák
  - Žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech

Zjišťování mimořádného nadání

- ŠPZ ve spolupráci se školou
- Pohybové, manuální, umělecké dovednosti – vyjadřuje se zejména ke specifikům žákovy osobnosti, které mají vliv na průběh vzdělávání
- Míru žákova nadání posuzuje odborník z oboru – posudek poskytne žák, ZZ nezletilého žáka ŠPZ

Podpůrná opatření pro mimořádně nadané žáky

- Vytváření skupiny, ve které se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků v některých předmětech
- Rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem
- Účast ve výuce ve vyšším ročníku
- Vzdělávání formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu (se souhlasem ředitelů dotčených škol)

IVP mimořádně nadaných žáků

- Vychází ze
  - ŠVP příslušné školy
  - Závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření
  - Vyjádření žáka nebo ZZ nezletilého žáka
- Je součástí školní matriky
- Zpracován nejpozději do 1 měsíce po předložení doporučení škole
- Za zpracování odpovídá ŘŠ
- Spolupráce školy, ŠPZ, žáka, ZZ žáka
- Povinnost ŘŠ seznámit s obsahem – potvrdit podpisem

Obsah IVP mimořádně nadaných – příloha č. 2 vyhlášky

- Závěry doporučení ŠPZ
- Závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže specifikují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.
- Údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi
- Vzdělávací model pro žáka, údaje o potřebě úprav obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek

Obsah IVP mimořádně nadaných

- Seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů
- Určení PP ŠPZ, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o žáka
- Personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání žáka
- Určení PP školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se ŠPZ (poskytuje společně se ŠPZ podporu žákovi a ZZ žáka)

Povinnosti

- Škola
  - Seznámit s IVP PP, žáka, ZZ žáka
  - Poskytovat vzdělání podle IVP pouze na základě písemného informovaného souhlas žáka, ZZ žáka
- ŠPZ
  - Nejméně 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP
  - Poskytuje škole, žákovi, ZZ žáka podporu
  - V případě nedodržování IVP – informuje ŘŠ

Přeřazení do vyššího ročníku

- Komisionální přezkoušení
- ŘŠ
  - jmenuje komisi
    - Předseda (ŘŠ nebo jím pověřený učitel)
    - Zkoušející učitel
    - Přisedící
  - Stanoví termín konání po dohodě s žákem, ZZ nezletilého žáka
  - Stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky
  - Sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi, ZZ nezletilého žáka

Další pravidla

- V jednom dni jedna zkouška
- Zkouška je zaměřena na jednotlivý předmět nebo vzdělávací oblast
- Výsledek zkoušky určí komise hlasováním (rovnost hlasů –rozhodující je hlas předsedy)
- O zkoušce se vyhotovuje protokol – součást dokumentace o žákovi
- Za neabsolvovaný ročník nebude vydáno vysvědčení – uvedeno na zadní straně vysvědčení, které ročníky neabsolvoval

Obecná pravidla o normované finanční náročnosti

- Normovaná roční finanční náročnost
  - Speciální pedagog $P1 = P_{tp} \times 1,05 \times 12 \times 1, Proc$ (zaokrouhлено na desítky nahoru) **(12. PT)**
  - Další PP do MŠ – **9. PT**
  - Asistent pedagoga $P2 = P_{tap} \times 1,05 \times 12 \times 1, Proc$ (zaokrouhлено na desítky nahoru) **(8. PT, 6. PT)**
  - Školní psycholog nebo metodická podpora zaměstnance ŠPZ $P3 = P_{tpm} \times 1,05 \times 12 \times 1, Proc$ (zaokrouhлено na desítky nahoru) **(13. PT)**
  - Tlumočník do českého znakového jazyka nebo přepisovatel $N1 = P_{ttp} \times 1,05 \times 1, Proc / 160$ (zaokrouhлено na jednotky nahoru) **(11. PT)**

Podpůrná opatření pro vzdělávání ve škole, třídě, oddělení, skupině podle 16/9 ŠZ

- Nelze doporučit
  - Pedagogickou intervenci
  - Předmět speciálně pedagogické péče
  - Asistenta pedagoga
  - Použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, pouze v případě zařazení žáka do třídy s jiným druhem postižení

Podmíněná podpůrná opatření

- Finanční prostředky se poskytují pouze v případě, pokud žák nemůže využít dříve doporučené podpůrné opatření financované ze státního rozpočtu na základě doporučení pro jiného žáka
- Výčet těchto podmíněných podpůrných opatření – AP, spec.ped., školní spec.ped., školní psycholog, ped. intervence, předmět spec. ped. péče, spec. učebnice, spec. uč. pomůcky, kompenzační pomůcky

Přehled dalších příloh vyhlášky

- Příloha č. 2 – Individuální vzdělávací plán
- Příloha č. 4 – Zpráva školského poradenského zařízení
- Příloha č. 5 – A) Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole
- Příloha č. 5 – B) Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve školském zařízení

Vzdělávání cizinců a osob dlouhodobě pobývajících v zahraničí

- občané Evropské unie
- Cizinci ze třetích zemí
  - ZŠ, ústavní výchova, ochranná výchova
  - Školní stravování, zájmové vzdělávání (žáci ZŠ, SŠ, konzervatoře – plní povinnou školní docházku)
  - SŠ, VOŠ, ústavní výchova, ochranná výchova (pobývají oprávněně, na území ČR)
  - MŠ, ZUŠ, JŠ, školské služby (právo pobytu na území ČR na dobu delší než 90 dnů, pobývat za účelem výzkumu, azylanti, osoby požívající doplňkové ochrany, žadatelé o udělení mezinárodní ochrany nebo osoby požívající dočasné ochrany)

Osoby dlouhodobě pobývající v zahraničí

- Osobám, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území ČR se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách promíjí na žádost přijímací zkouška z českého jazyka, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří rozhovorem.
- Osoby, které se vzdělávaly alespoň 4 roky v přecházejících 8 letech před příslušnou zkouškou ve škole mimo území České republiky, mají právo na úpravu podmínek a způsobu konání zkoušky ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura u společné části maturitní zkoušky tak, aby byla zachována rovnost přístupu ke vzdělání.

Vzdělávání cizinců

Povinnosti krajského úřadu ve vztahu k žákům plnícím povinnou školní docházku

- Zajistit ve spolupráci se zřizovatelem školy
  - bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků,
  - podle možností ve spolupráci se zeměmi původu žáka podporu výuky mateřského jazyka a kultury země jeho původu, která bude koordinována s běžnou výukou v základní škole.
  - přípravu pedagogických pracovníků

Práva a povinnosti účastníků vzdělávání

Práva žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

- Žáci a studenti a zákonní zástupci
  - na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona, (NE ZZ)
  - na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání,
  - volit a být voleni do školské rady, jsou-li zletilí,
  - zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků a studentů, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitele školy s tím, že ředitel školy je povinen se stanovisky a vyjádřeními těchto samosprávných orgánů zabývat, (NE ZZ)
  - vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje,
  - na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle tohoto zákona.

Právo na informace

- Na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání mají v případě zletilých žáků a studentů právo také jejich rodiče, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost.

Povinnosti žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

- řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat,
- dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- plnit pokyny pedagogických pracovníků škol a školských zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

Povinnosti zletilých žáků a studentů

- informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- dokládat důvody své nepřítomnosti ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- oznamovat škole a školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 (školní matrika) a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a studenta, a změny v těchto údajích.

Povinnosti ZZ dětí a nezletilých žáků

- zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení,
- na vyzvání ředitele školy nebo školského zařízení se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte nebo žáka,
- informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích dítěte nebo žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- oznamovat škole a školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a žáka, a změny v těchto údajích.

Práva pedagogických pracovníků - § 22a (1. 9. 2017)

- Na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, studentů nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole,
- aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy,
- na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé vyučovací, výchovné, speciálněpedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti,
- volit a být voleni do školské rady,
- na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

Pomůcka MŠMT – č.j. MSMT.22026/2017-1

- Právům pedagogických pracovníků odpovídají povinnosti zaměstnavatele – ředitele
- Práva = zásady akcentované v jiných místech právního řádu
- Zakotvit do školních a vnitřních řádů školy (projednání ve školské radě)
- Inspirace nalezena v Chartě učitelů (doporučení týkající se učitelů přijaté na Mimořádné mezivládní konferenci o postavení učitelů, Paříž 5.10.1966)

Ochrana před fyzickým násilím, psychickým tlakem

- Podmínky pracoviště – ZP, BOZP, možnost odmítnout práci v případě, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje život nebo zdraví, právo podat stížnost
- Přestupky řeší inspektoráty práce
- Opatření
  - Vhodná organizace vzdělávání
  - Rozvržení pracovní doby
  - Dostatečné personální zabezpečení všech činností
  - Vhodné využívání výchovných opatření
  - Povinnost vyloučit žáka, studenta (opakované slovní a fyzické útoky)

Zásahy do přímé pedagogické činnosti

- Právo pedagogického pracovníka na ochranu před neodborným zasahováním do výkonu pedagogických činností.
- Přípustný zásah - § 11 ZP – právo vedoucích zaměstnanců stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny

Metody, formy a prostředky dle vlastního uvážení

- Respektování profesionality pedagogického pracovníka
- Důvěra v pedagogického pracovníka
  - Volba metod, forem a prostředků při práci s dětmi, žáky a studenty
  - Musí být v souladu se zásadami školského zákona
  - Musí odpovídat vzdělávacím cílům RVP, ŠVP

Volit a být volení do ŠR

- Právo pedagogického pracovníka podílet se na chodu školy jak v oblasti odborné, tak i manažerské

Objektivní hodnocení pedagogické práce

- Právo na nestranné hodnocení, které je spravedlivé s ohledem na konkrétní okolnosti a prostředí
- Prostředky obrany jsou dané zákoníkem práce

Povinnosti pedagogických pracovníků

- § 22b

- Vykonávat pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání,
- chránit a respektovat práva dítěte, žáka nebo studenta,
- chránit bezpečí a zdraví dítěte, žáka a studenta a předcházet všem formám rizikového chování ve školách a školských zařízeních,
- svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj,
- zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku,
- poskytovat dítěti, žáku, studentovi nebo zákonnému zástupci nezletilého dítěte nebo žáka informace spojené s výchovou a vzděláváním.

Výkon pedagogické činnosti v souladu se zásadami a cíli

- Zásady a cíle uvedené v § 2 školského zákona
- Konkrétnímu naplnění slouží RVP a ŠVP

Respektování práv dítěte, žáka, studenta

- Práva dětí, žáků a studentů vymezena § 21 zejména
  - Právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání
  - Právo vyjadřovat se ke všem rozhodnutím
  - Právo na poradenskou pomoc
- Listina základních práv a svobod
- Úmluva o právech dítěte (104/1991 Sb.)

Chránit bezpečí a zdraví

- Povinnost chránit bezpečí a zdraví dítěte, žáka nebo studenta
  - Pravidla stanovující nejvyšší povolený počet žáků ve třídě..
  - Pedagogický dohled nad žáky
  - Školní metodik prevence
- Povinnost předcházet všem formám rizikového chování (metodické pokyny MŠMT – primární prevence č.j. 21291/2010-28, č.j 21149/2016)
  - Bezpečné prostředí ve škole
  - Jak předcházet šikaně
  - Základní postupy v řešení šikany
  - Nápravná opatření
  - Jak předcházet a řešit šikanu zaměřenou na PP
  - Trestně právní hledisko šikany

Vytvářet pozitivní a bezpečné klima

- Přístup PP – vytváří pozitivní a bezpečné klima
- Povinnost vykonávat svou práci tak, aby bylo dosaženo cílů vzdělávání
- Metodika MŠMT přispívá k vytvoření a zabezpečení bezpečného klimatu ve škole
  - Č.j. 21291/2010-28
  - Č.j. 21149/2016

Mlčenlivost, ochrana před zneužitím osobních údajů

- Povinnost vyplývá ze
  - zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 ze dne 27.4.2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) – nabyl účinnosti 25. 5. 2018

Poskytování informací o výchově a vzdělávání

- Právo na informace definováno v § 21 odst. 1 písm. b) školského zákona
  - Žák nezletilý
  - Zákonný zástupce nezletilého žáka
  - Zletilý žák
  - Student
  - Osoba plnící vyživovací povinnost
  - Rodič zletilého žáka

Výchovná opatření

§ 31 ŠZ – výchovná opatření

- pochvaly nebo jiná ocenění a
- kázeňská opatření
  - podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení,
  - vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a
  - další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta

Podmíněné vyloučení, vyloučení ze školy

- Rozhoduje ředitel školy
- Závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem – může vyloučit
- Zvláště závažné porušení povinností – musí vyloučit
- Zkušební lhůta v podmíněném vyloučení, a to nejdéle na dobu jednoho roku.
- Porušení podmínky – vyloučení
- Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

- Zvláště hrubé **opakované** slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení **nebo vůči ostatním žákům nebo studentům se považují za zvláště závažné** zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.
- Subjektivní lhůta – do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka nebo studenta dozvěděl,
- Objektivní lhůta - nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák nebo student provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin
- O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu.
- Žák nebo student přestává být žákem nebo studentem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

§ 31 odst. 5 (1.9.2017)

- (5) Dopustí-li se žák nebo student jednání podle odstavce 3, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.
- **OSPOD obecního úřadu podle místa trvalého pobytu žáka**
- **Státní zastupitelství podle místa, kde k jednání došlo**

Metodika MŠMT

- Cílem – zpřísnění dosavadních přístupů, eliminace nevhodného chování
- Nová kategorie – zvláště závažná zaviněná porušení ŠZ
- Intenzitu porušení vyhodnocuje ŘŠ – závažnost porušení a okolnosti případu
- Nevyvratitelná domněnka
  - hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka či studenta jsou závažným porušením povinností stanovených ŠZ
  - hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka či studenta jsou zvláště závažným porušením povinností stanovených ŠZ (např. dlouhodobější cílená šikana)

Co se ve škole nesmí

- Zákaz činnosti a propagace politických stran a hnutí
- Zákaz reklamy, která je v rozporu s cíli a obsahem vzdělávání, a reklama, nabízení k prodeji nebo prodej výrobků ohrožujících zdraví, psychický nebo morální vývoj dětí, žáků a studentů nebo přímo ohrožujících či poškozujících životní prostředí a dále reklama a nabízení k prodeji nebo prodej potravin, které jsou v rozporu s výživovými požadavky na zdravou výživu dětí, žáků a studentů.

Vyhláška č. 282/2016 Sb.

- O požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních
- Požadavky na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních, stanoví MŠMT a vyhláškou. MŠMT a MZdr. dále stanoví vyhláškou podmínky, za nichž lze v odůvodněných případech nabízet k prodeji nebo prodávat potraviny podle věty první, pokud se nejedná o nabízení potravin k prodeji nebo prodejům do splnění povinné školní docházky.

Poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška č. 72/2005 Sb.

§ 7 vyhlášky

- Ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole školním poradenským pracovištěm, ve kterém působí zpravidla výchovný poradce a školní metodik prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem.

Zaměření poradenských služeb

- a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c) prevenci školní neúspěšnosti,
- d) kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
- e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- f) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- g) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,
- h) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- i) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,
- j) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
- k) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,
- l) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,
- m) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

Program poradenských služeb

- Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole
  - popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků – výchovného poradce, metodika prevence, školního psychologa, školního speciálního pedagoga
  - preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.
- Pracovníci školního poradenského pracoviště se podílejí na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytují součinnost školským poradenským zařízením a spolupracují s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků.
- Škola spolupracuje se školským poradenským zařízením také v oblasti dalších služeb zajišťovaných pro žáky podle standardních činností uvedených v přílohách č. 1 a 2 k této vyhlášce a služeb zajišťovaných školou.

Pracovněprávní postavení výchovného poradce

Učitel - výchovný poradce

- v základní a střední škole s počtem žáků
  - do 150 o 1 hodinu týdně,
  - do 250 o 2 hodiny týdně,
  - do 550 o 3 hodiny týdně,
  - do 800 o 4 hodiny týdně,
  - nad 800 o 5 hodin týdně.

Učitel - výchovný poradce

- v základní škole speciální s počtem tříd
  - do 7 o 1 hodinu týdně,
  - do 12 o 2 hodiny týdně,
  - nad 12 o 3 hodiny týdně.

Plat výchovného poradce

- Zařazení výchovného poradce do 13. platové třídy
- 2.16.01 UČITEL – 13. platová třída
- 2. Specializovaná metodologická činnost v oblasti pedagogiky a psychologie, k jejímuž výkonu je nezbytné získání specializace stanovené zvláštním právním předpisem. (Podmínkou je vystudování výchovné poradenství)

Možnost přiznání příplatku za vedení

- Výchovní poradce jako vedoucí organizačního útvaru příspěvkové organizace
- 1. stupeň řízení – řídí práci podřízených zaměstnanců
- § 124 zákoníku práce – 5 – 30 % platového tarifu posledního platového stupně platové třídy, do které je zařazen

Shrnutí

- Náročnost práce výchovného poradce – podpora ostatním pedagogickým pracovníkům ve škole, rodičům, komunikace se ŠPZ, Policií ČR, orgány péče o dítě
- Byrokracie – vykazování poskytování podpůrných opatření, sledování jejich účinnosti

Děkuji za pozornost

polakova@vim-jmk.cz